

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čerkovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje
45 D, mesečno 15 D;

za pol leta 90 D, za četrt leta
210 D. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO VI

LJUBLJANA, dne 21. avgusta 1923.

ŠTEV. 97.

Kongres jugoslovenskih gozdarjev.

Po kongresu jugoslovenskih gozdarjev in po kongresu jugoslovenskih učiteljev ima naša Ljubljana te dni čast, da nudi svojo gostoljubnost jugoslovenskim šumarjem. V Ljubljani se vrši te dni druga redna glavna skupščina jugoslovenskega šumarskega združenja, kateri prisostvujejo ugledni šumarski strokovnjaki ter merodajnejši faktorji, ki so posredno ali neposredno zainteresirani na tej tako važni panogi našega narodnega gospodarstva.

Ljubljanska podružnica jugoslovenskega šumarskega združenja je izdala v spomin na letošnji kongres krasno knjigo »Gozdarstvo v Sloveniji«, katere oceno smo objavili že v zadnji številki našega lista. Knjigo, ki je najlepši dokaz sistematičnega in smotrnega dela te strokovne organizacije, je uredil naš šumarski strokovnjak, gospod šumarski višji svetnik ing. Anton Šivic, ki nam v predgovoru s kratkimi črtami oriše historijat in namero šumarske organizacije.

Pred ujedinenjem, tako pravi predgovor, so v posameznih pokrajinah naše sedanje kraljevine delovala gozdarska društva, ki so zastopala poleg javnih oziroma interes gozdnih posestnikov in lesne industrije v območju svojega delokroga.

Po ujedinenju so ta društva uvidela, da je potrebno združiti vse sile in jih zediniti za skupno in složno delovanje. Započeta medsebojna pogajanja so se uspešno končala s tem, da se je ustanovilo »jugoslovensko šumarsko združenje«, ki je raztegnilo svoj delokrog na ves teritorij naše države. Ustanovna skupščina se je vršila me-

seca junija 1921 v Zagrebu, ponosni matiči našega gozdarstva. Na tej skupščini so bila končno urejena in sprejeta pravila ter so se očrtale smernice, po katerih ima delovati združenje. Sedež predsedstva združenja je v Zagrebu. Tajništvo je nastanjeno istotam v »Šumarskem domu«, ki je društvena last.

Lansko leto, meseca septembra, tako nadaljuje avtor v predgovoru, je bila prva redna glavna skupščina združenja v Beogradu, naši prestolici. Ustanovna, kakor tudi prva redna glavna skupščina sta se vršili ob mnogobrojni udeležbi članov in storili obilico važnih strokovnih sklepov v procvit gozdarstva.

Letos zboruje druga letna glavna skupščina v Ljubljani, tretji prestolici naše kraljevine. Na programu zborovanja so zopet prevažne strokovne stvari, ki jih je treba temeljito razmotriti in povoljno rešiti.

O priliki poseta Ljubljane pa naj se udeleženci skupščine, ki prihajajo iz vseh krajev naše kraljevine, seznanijo tudi z našimi gozdarskimi in gospodarskimi prilikami. V to svrhu je prirejen strokovno veleznimiv izlet v urejene gozde verskega zaklada na Pokljuki. Posestnikom je pri tem dana prilika ogledati si Bled in Bohinjsko dolino ter doberšen del naše divne Goranjske.

Delu kongresa, ki ima da zavzame svoje stališče napram vprašanju, ki so za naše narodno gospodarstvo izredne važnosti, ker se tičejo panoge, ki tvori eno najodličnejših postavk našega nacionalnega premoženja, želimo prav mnogo uspeha!

zbrati poleg svojega dela tudi vzorce produkcije iz raznih krajev. To moramo naglašati, ker kljub obširnemu pojasnilom skozi dan in mesece mnogi še vedno mislijo, da je na letošnji mariborski razstavi zastopana izključno domača industrija in obrt. Nekaterim se celo zdi, da so domači ločeni od njih. Nam se pa zdi, da je Maribor ravno s tem hotel pokazati smisel za velikopoteznost. Slovenski industriji in obrti more le koristiti, ako ima pred seboj inozemsko konkurenco, da si po njeni kvantiteti in kvaliteti regulira svoj razvoj. Nasprotno pridobe drugorodna podjetja večji respekt pred našo pristno nacionalno industrijo in obrtjo, ako vidijo, do kake višine se je že razvila tekom par let, dočim je ona (nemška in druga konkurenca) za svoj današnji razvoj imela stoletja časa in veliko vladno podporo, katere Slovenci nismo bili nikdar deležni (in je žal tudi v lastni državi nismo deležni).

Zato tudi zunanijm priporočamo obisk mariborske razstave, posebno še onim, ki si ogledajo tudi ljubljanski velesejem, ker si bodo na ta način lažje napravili svojo sodbo v razlikovanju razstave v Mariboru in Ljubljani.

Na te splošne utise se nam je zdelo potrebno opozoriti predno si natančneje ogledamo razstavo v Mariboru, ki je med tem že izpopolnila nekatere neizogibne nedostatke izza otvoritvenega dne. Za natančnejši pregled nimamo, žal dovolj prostora. Na tem, z matematično točnostjo nam od lista dovoljenem prostoru, bomo omenjali samo one tvrdke in podjetja, ki igrajo vidnejšo vlogo iz narodnogospodarskega stališča. Napram razstavljalcem v splošnem smo že šli skoro preko svoje dolžnosti v dosedanjih poročilih. V resnici ne bi bil naš list več trgovski list, ako bi — kakor nekateri žele, še nadalje obširno in imenoma omenjali podjetja, ki plačajo za reklamo političnim listom, a naš list, ki bi moral v prvi vrsti biti tudi njihov list, žele uporabiti za brezplačno reklamo. Razume se pri tem, da ne iščemo plačane reklame od umetnikov, kakor je klub »Grohar« ali kulturnih zavodov, kakor je »Vesna«, »Šolske sestre« itd. Tudi bomo vedno

radi podpirali, ne da bi iskali koristi, tako podjetja, ki so iz gospodarskega stališča potrebna naše podpore.

Po teh splošnih pojasnilih preidemo k podrobnemu pogledu razstave.

V objektu A

na hodniku levo najdemo serijo slik Maksa Rovška iz Slov. Bistrice. V sosedni dvorani se nahajajo pisalni stroji in izdelki plutovine. Pred to dvorano, na hodniku se nudi pestra razstava izdelkov iz Strnišča in Ptuj. Nadalje lesni izdelki in pohištvo. Veliko zanimanje je za hišno opravo, v starem kmetskem slogu izdelano iz starega Dravskega mostu in drugo lično pohištvo. Naš znameniti kipar Sojč je za svoja krasna dela letos našel neprimerno mesto. V prvem nadstropju nas pozdravljajo izdelki vajencev. V brušenem steklu ste zastopane dve tvrdki. Ena iz Maribora, druga iz Zagreba. Castno je zastopana lesna industrija in mizarstvo. Obrt izdelovanja zobobrebcev zastopa rojsna vas Primoža Trubarja. Kot novo podjetje nastopa tvornica čokolade »Sana«. V novemštem tapetništvu in mizarstvu je zastopana nova tvrdka Jagodič & Sajko, ki se je šele pred kratkim ustanovila z obratovalnico na Rotovškem trgu št. 3. Umetniški klub »Grohar« ima za svojo veliko razstavo lično dvorano in vedno mnogo obiskovalcev.

Na vrtu.

Na vrtu vzbuja veliko zanimanje razstava mestne plinarne. V ličnem paviljonu je letos prvič nastopila tukajšnja glavna zaloga delniškega piva Laško, ki si je v kratkem času pridobila že mnogo ljubiteljev. V paviljonu nasproti vhoda nudi slaščičarna Ivana Pelikan svoje sloveče »vafelne« in »karlovarske oblate« itd. Oddih sladkosnedežem in abstinentom. Ostale znamenitosti vrta smo deloma že omenili, deloma jih še bomo.

Razstavljalci, ki žele obširnega popisa, naj se zgledajo pri našem sotrudniku za mariborsko okrožje naslov: Mar-Štan, Rotovski trg št. 1.

Špecijalitete na vzorčni izložbi v Mariboru.

Maribor, 18. avgusta 1923.

Ze ako smo si tako mimogrede ogledali celo razstavo, smo opazili, da nimamo pred seboj samo lokalne domače produkcije in niti samo štajerske industrije in obrti, nego, da se razstava približuje velikemu sejmu vzorcev, skupljenih iz raznih krajev Slovenije in Hrvatske, po izvoru pa tu- in inozemstvo. Mari-

bor zasleduje torej glede razstav sistematično pot razvoja: Prvo leto je samo Maribor pokazal svojo lastno produkcijo, drugo leto je skušala to pokazati cela Štajerska, le da se je v škodo Maribora in Celja razdelila na dve prireditvi. Letos je Maribor kot največje industrijsko mesto na Štajerskem skušal

ju našega vodje potovanja g. Milica. Pustivši na desno otoka Šipan in Popad smo zavili v luko Gruž, ki je glavni pristan za Dubrovnik.

III.

Poldrugi dan smo imeli časa za ogledovanje Dubrovnika, tega lahko rečem najlepšega ter umetniško najznamenitejšega mesta v naši državi. Pravi Dubrovnik je trdnjava, še zdaj obzidana od visokega zidovja z bastijoni, katero zidovje bo menda vedno kljubovalo zobu časa, tako celotno je še ohranjeno. Razen precej širokega bulvarja preko Dubrovnika in par manjših trgov, so ulice ozke z visokimi, skoro enako velikimi palačami. Na približno majhnem prostoru je v Dubrovniku toliko starinskih umetnin, zlasti vpadljivo umetnosti, in drugih znamenitosti, da je treba mesec dni, da si jih človek le površno ogleda. Nisem strokovnjak, da bi mogel le približje opisati najbolj znamenite stvari, zato se tudi ne spuščam v

nikake podrobnosti, ampak le rečem, da mora vsakdo, ki mu le količkaj dopuščajo razmere, ogledati si ta biser Jugoslavije. Dubrovnik je le eden!

V okolici so nameščene lepe vile in hoteli, kajti po sebi je umevno, da je Dubrovnik najbolj tujkoprometno mesto v državi. Ne samo, da je zgodovinsko in umetniško znamenit, ima tudi jako milo podnebje in rodovitno okolico, kjer vspevajo pomaranče in limone in rastejo celo datelji, seveda tudi fige in rožiči.

Ogledali smo si površno del znamenitosti Dubrovnika in se potem peljali na pred Dubrovnikom ležeči rajskolepi otok Lokrum. Tudi Lokrum, ki je ves obraščen — redkost naših otokov — je znamenitost zase, kajti toliko na jugu rastočih redkih kultur ni nikjer drugod v naši državi. Pred preobratom splošni dostop na otok ni bil dovoljen, kajti ta biser je imela v lasti visoka avstrijska in ogrska gospoda. V Lokrumskem gradu se zdaj podi okoli boleha deca iz vse države, da se ozdravi v čistem morskem zraku in

na južnem solncu. Tej deci večina siromašnih starišev privošči ta paradiz, kar je Lokrum.

Vse premalo časa je bilo za ogled Dubrovnika in okolice odmerjeno, hileti smo morali dalje. Plovili smo proti Boki Kotorski in se med potom ustavili v Cavtatu, malem toda vrlo lepem mestu, kjer se je rodilo veliko znamenitih oseb. Omenjam svetovnoznane pisatelja in učenjaka Bogišča, velikega slikarja Vlaho Bukovca, najboljšega sedanjega tenorista Tino Patiera — naslednika Carusa —, nacionalnega politika Franjo Supila itd. Na lepem pokopališču stoji pred kratkim dograjen velik mavzolej rodbine Račić, delo našega velikega kiparja Meštroviča. Pod večjim vodstvom ljubeznivega franjevca smo si ogledali vse znamenitosti, najprej galerijo slik pokojnega Vlaho Bukovca, ki je nastanjena v njegovi rojstni hiši. Občudovali smo grandiozni mavzolej na pokopališču in druge znamenitosti.

(Dalje sledi.)

Dr. R. Mar:

Po našem morju.

(Nadaljevanje.)

Vzdolž ozkega polotoka Pelješča smo hiteli v Trpani, kjer smo prenočili. Da je bil tudi v Trpanju pozdrav nad vse prisrčen, kakor po vseh krajih, kjer smo v Dalmaciji pristali, ne bom ponavljal. Z vrlimi Trpanjci, ki so prišli po večerji s tamburaškim zborom na parnik, smo se pozno v noč pogovarjali in pozabavali.

Rano smo zavili proti otoku Korčuli in se usidrali v Korčuli, to so naše male Benetke. V Korčuli obstoji od pamtliveka mnogo brodogradilišč, ki izdelujejo najboljše brodice, da jih tam še Angleška bročava. Da ne manjka starinskih znamenitosti v Korčuli, je po sebi umevno, ker obstoje take v vsakem dalmatinskem mestu.

Med potom v Dubrovnik smo se še ustavili v Trsteniku, kjer smo pokusili najbolje vino Dalmacije »Dingač« in v Slanem, rojstnem kra-

Vodilne misli o vpeljavi računanja v zlatu. (Konec.)

Dosedanje izvajanje računa v zlatu je bilo pa v toliko enostransko, ker se je dotaknilo le posameznih delov problema; praksa je lastnino okrepila samo enostransko. In sicer na račun delavskih plač, ki so se pri padcu valute večkrat bolj znižale, kakor je bilo pa to utemeljeno v splošnem gospodarskem položaju. Zato se mora z računanjem v zlatu združiti tudi posebno vprašanje delavskih plač v zlatu. Smernice naj bi bile v splošnem te-le: 1. Delavske plače niso mirovne delavske plače. Določitev plače v trdni vrednostni enoti naj zaenkrat zagotovi delavcu že doseženo plačo in naj se mu ta nikakor ne zniža. Sedanja določitev plač na kratko dobo pomeni nenavadno veliko zapravljajanje delavne moči in dela samega, posebno še v onih obratih, kjer se pojavlja novo mezno gibanje. 2. Vendar naj pa dohodki delavcev za daljšo dobo ne padejo preveč pod plače na svetovnem trgu. Sicer bodo na ta način delavci, ki so že nastavljeni, prišli na svoj račun; a pomnožilo se bo število brezposelnih. Temu se pa ni mogoče ogniti, ker se število brezposelnih sploh pri vsaki stabilizaciji gospodarskih razmer pomnoži. Bolj pozno, ko bo ureditev stalnih delavskih plač, tem slabša bo kupna moč širših slojev in tem bolj pogubena bo brezposelnost. To toliko bolj, ker je prevelika razlika med zahtevano zlato ceno in pa med papirnatimi plačami povzročila v marsikateri panogi tehnični zastoj namrami inozemstvu, delovanj manj vrednih obratov in prav nezdravo razširjenje že imenovane vmesne trgovine. Odstranitev teh razvad in posebno še zopetno doseženje tehniško-gospodarskega viška sta pa mogoča le, če vzpostavimo zdravo konkurenco. Nemška industrija je bila pred svetovno vojno na sve-

tovnem trgu zmožna vsake konkurence; plača v zlatu bo to stanje hitreje dosegla kakor je pa to mogoče pri papirni plači.

Sicer pa vpeljava splošnega računanja v zlatu po premaganih prvih težkočah zniža zanimanje mnogih važnih krogov za nakup deviz, kar je prav posebno velikega gospodarskega pomena.

Očividno je, da so država in državni obrati najbolj občutno oškodovani, če plačujemo davke v papirju, ki neprenehoma rapidno pada. Zato so predlagane sledeče odredbe: Pri plačevanju davkov naj gre zmanjšana vrednost denarja vsa v breme davkoplačevalcev. Termin pri vplačevanju indirektnih davkov naj bo kolikor mogoče blizu termina vplačevanja direktnih davkov, da se doseže tako nekako soglasje. Davčne tarife so izražene v bodočnosti v zlati marki. Prvo preračunavanje se izvrši po trenutno veljavnih tarifih — seveda to danes na Nemškem ni mogoče, ko marka tako rapidno pada. Kot prehodna oblika pride pri zemljiškem davku v poštev lahko tudi davek naturalne vrednosti. Vsi proračuni se delajo v zlatih markah. Cene in tarife javnih obratov se vodijo v zlatih markah. Vse to bi se zlasti poznalo pri reparacijskih odplačilih, ki se morajo vršiti ja v zlatu. Reparacijska odplačila, ki še niso odplačana, naj se vsrjijo izključno le potom davkov v zlatu itd.

Kdor se hoče natančno poučiti o teh stvarih, naj prebere Hirsch-ovo knjižico, izšlo v založbi I. C. B. Mohr v Tübingenu. Tam so vsi predlogi tudi podrobno utemeljeni.

TRBOVELJSKI PREMOG IN DRVA
ima stalno v zalogi vsako množino
Družba „ILIRIJA“, Ljubljana
Kralja Petra trg 8. Telefon št. 220.

Ljubljanski velesejmi.

Kakor malokateri narod so umeli Slovenci takoj po preobratu poskusi si svojo gospodarsko rešitev. Geografska lega in naravna bogastva naše ožje domovine so jim kazala pravo pot. Slovenija je po svojih vodnih silah in neizčrpni premogovnikih bila poklicana potegovati se za prvenstvo na polju industrije v Jugoslaviji. Sicer je bila industrija v Srbiji pred vojno že močno razvita, a jo je vojna docela uničila.

Hrvatska industrija je bila v povojih, a v Sloveniji je bila industrija v tujih rokah. Slovenija je živela od živinoreje in lesa, v poljedelstvu je bila vedno pasivna. Po vojni pa je ta pasivnost narasla tako, da bi je ne krili dohodki iz živinoreje, ki jo je pa vojna tudi oslabila.

Zato je bila edina rešitev prehod k industriji, s čimer se je položil temelj narodni gospodarski ozdravitvi. Kmalu so se začeli kazati uspehi in cela vrsta novih podjetij je bil sad gospodarske preorjen-tacije. V svrhu nadaljnjega razvoja pa je nastala potreba, dobiti o našem gospodarstvu jasno sliko in bolj kakor vsaka statistika nam to nudijo razstave in vzorčni sejmi.

Razstava sama ima preležno poučni namen, vzorčni sejem zasleduje trgovsko stran, a dosega tudi namen razstav. Ko se je sestavil odbor za prireditev prvega ljubljanskega velesejma, je bilo dosti malodušnih ljudi, ki so smatrali poskus za predrzn in že v naprej ponesrečen. Skušnja pa je pokazala nasprotno. Prvi ljubljanski velesejem je bila triumfalna manifestacija naše mlade industrije s sijajnim uspehom. Prvi smo videli na lastne oči, da ni bila samohvala, kar smo čuli in čitali o naši industriji. Prvi ljubljanski velesejem je pokazal, da imamo industrijo, ki proizvaja mnogo izdelkov, katere smo doslej naročali od zunaj. Zlasti razveselil je pojav, da je bila velika udeležba od strani Srbov in Hrvatov. Ta udeležba ni le

povečala zunanji vtis velesejma, temveč je pomenila za našo industrijo velik trgovski uspeh, ker ti niso prišli iz radovednosti, temveč z namenom, sklepati dobre zveze z našimi industrijalci.

Trgovski uspehi niso izostali, industriji so pridobili izdatno povečani krog odjemalcev, marsikateri pa si je naravnost omogočil eksistenco. Glavni namen, ki ga je imel prvi ljubljanski velesejem, je bil sijajno dosežen.

Drugi velesejem je še boljše uspel, o čemur nam pričajo sledeči podatki:

I. Ljubljanski velesejem leta 1921: 470 razstavljalcev, obiskovalcev nad 100.000, sklenjenih kupcij za 150 milijonov dinarjev. Razstavni prostor 25.000 m².

II. Ljubljanski velesejem leta 1922: 700 razstavljalcev, preko 120.000 obiskovalcev, sklenjenih kupcij za 335 milijonov dinarjev. Razstavni prostor 40.000 m².

Oba velesejma je posetilo tudi mnogo gostov iz drugih držav in to iz: Rumunije, Čehoslovaške, Italije, Avstrije, Madjarske, Poljske, Nemčije, Angleške, Francije, Belgije, Grške, Alžira, Tunisa, Egipta in Turčije (Carigrad).

Posamezne domače tvrdke, zlasti mlajše, ki so nastopile na prvem velesejmu v skromnosti, so na drugem že zadobile značaj vpeljane in močne industrije. Napredek, ki se kaže na razstavnem prostoru pri posameznih tvrdkah, bo brezdvomno zanje velikega trgovskega pomena.

Razume pa se, da ljubljani in Slovenci ne more in ne sme biti zgolj na tem, da samo prodajate in druge dele države, temveč prav tako tudi na tem, da kupujete, kar proizvajajo drugi deli. Zato ljubljanski velesejem ni omejen na produkcijo Slovenije, ampak je na njem dana prilika za izložbo vzorcev proizvodov iz vse države. Naša težnja mora biti, da se čim bolj spoznajo vsi deli dr-

žave med seboj, da si prodajajo drug drugemu, kupujejo drug od drugega.

Pa ne samo to. Nobena država ne more sama proizvajati vseh potrebščin. Tudi industrijalno najrazvitejše države so v večji ali manjši meri navezane druga na drugo. Ljubljana je zaradi svoje obkrajne lege profi zapadni Evropi in zaradi bližine morja tudi za blago inozemskega izvora, ki ga je treba uvažati, jako ugodno sejsko mesto. Zategadelj je na ljubljanskem velesejmu, če-tudi je namenjen v prvi vrsti za blago, ki se proizvaja v naši državi, vendar dana tudi priložnost za sklepanje kupcij tudi z inozemskim blagom, ki bodo njega vzorci izloženi ali v posebnih zgradbah ali pa v trgovinskem oddelku sejma.

Razvoj svetovnega gospodarstva.

Že v letu 1922 so se začeli pojavljati znaki, ki so kazali na bližajočo se sanacijo v svetovnem gospodarstvu. Kriza je po stagnaciji v preteklem letu prešla v prvih mesecih 1923 v dobro konjunkturo. To velja zlasti za države s stalno valuto. Pri državah centralne in vzhodne Evrope je nastopilo tudi znatno izboljšanje, izvzemši Nemčijo, katere propad se jasno vidi iz dejstva, da notira dolar v Berlinu 4 milijone mark. Nasprotno pa stanje industrije ni preveč slabo.

Položaj v ostalih državah, posebno v Uniji, ki je vodilna država v svetovnem gospodarstvu, se je izboljšal. Gospodarsko življenje v Uniji se je razvijalo ugodno in številke, tako produkcije kakor konzuma stoje na rekordnih višinah. Vendar pa se že od junija sem pojavlja stagnacija, seveda sezonskega značaja, kar je razvidno iz nekoliko zmanjšane produkcije železa in jekla v juniju in juliju.

Angleško gospodarstvo je imelo dosti dobička od ruhrske okupacije. V zadnjih mesecih so cene začele nazadovati, kar gotovo ni znamenje dobre konjunktore. Perspektive v bodočnost angleškega gospodarstva niso najlepše.

Naj bi bil III. ljubljanski velesejem, ki se vrši pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Aleksandra I., od 1. do 10. septembra letos, najsjajnejša manifestacija našega narodnega gospodarstva in naj bi doprinesel k temu, da ugled naše ekonomske moči v inozemstvu še bolj poraste.

Legitimacije za obisk in polovično vožnjo prodajajo po 50 Din vsi večji denarni zavodi. Legitimacije za enkratni obisk se bo dobilo za 15 dinarjev pri vhodih na sejmšče.

Iz poštnega pravilnika.

IZ BRZOJAVNEGA PRAVILNIKA. TELEFONSKI POZIVI.

Po telefonskem pravilniku je dovoljeno, da se osebe, ki nimajo telefonske postaje na domu ali v obratovališču, lahko s posebno telefonsko pozivnico obvesti, da naj se zgledajo ob gotovem času pri javni govorilnici in svrhu telefonskega razgovora. Rok za razgovor je treba tako odrediti, da je med pozivom in časom, določenim za razgovor, najmanj poldrugo uro časa za dostavitev telefonske pozivnice in za prijavo razgovora. Telefonski abonenti prijavljajo take pozive v krajevnem in medkrajevnem prometu lahko po svojem domačem telefonu centrali in jim telefonska centrala izstavi pozivnico, takse pa se jim kreditirajo do mesečnega obračuna. Osebe, ki niso telefonski naročniki, pa lahko prijavi govor na javni govorilnici, ki se nahaja pri telefonski centrali.

Pozivnica se lahko glasi na osebe, ki se nahajajo v okrožju iste centrale ali pa na kak drugi kraj. Pozivnica mora vsebovati naslov pozvane stranke, kraj, kjer se hoče vršiti telefonski razgovor ter čas, kdaj se hoče govoriti. Telefonska postaja pa ne prevzame jamstva, da se bo razgovor v označenem času izvršil. Pozivna taksa znaša za vse razdalje brez razlike 5 Din, nujna pozivnica pa 7 Din. Ako se nahaja stranka, kateri je treba dostaviti pozivnico, izven ožjega okrožja telefonske centrale, je treba za dostavitev plačati takso, kakor za dostavo navadne brzojavke. Takse za pozivnico se ne vračajo tudi, ako se stranka pozivu ne odzove in se ne zgleda k razgovoru.

DOSTAVLJANJE BRZOJAVOV POTOM TELEFONA.

Telefonski naročniki lahko oddajajo s svojega telefona telefonski centrali tudi brzojavke, ako to prijavijo telefonski postaji. Obenem pa morajo naročniki tudi sporočiti, ako želijo, da se jim tudi dospelje brzojavke telefoničnim putem dostavlja.

Brzojavke se lahko oddajajo tudi z javnih govorilnic. Ne morejo se pa potom telefona oddajati državne brzojavke, dalje brzojavna nakazila denarja in pa časnikarske brzojavke s polovično takso. Brzojavke se lahko oddajajo v domačem jeziku, ako se pa oddajajo brzojavke v tujem jeziku, ne smejo imeti nad 20 besed. Pred diktiranjem brzojavk mora naročnik navesti število besed. Za pogreške v takih telegramih na tujem jeziku urad ne vrača takse. Pri javnih govorilnicah in na naročniških postajah, ki se jih uporablja za oddajo telegramov, se mora položiti depozit najmanj 100 dinarjev. Vse osebe, ki prijavijo svojo telefonsko številko pod skrajšano brzojavno addresso, morajo sprejeti po telefonu vse brzojavke, ki so dospelje na naslov njihove telefonske številke. Telefonska postaja dostavi brzojavko, ki jo je dostavila ustmeno po telefonu, še potem kot navadno pismo. Ako se naročnik za prejem brzojavke pri telefonu ne zgleda, se mu dostavi brzojavka potom raznašalca.

STALNE TELEFONSKE ZVEZE.

Telefonski naročniki, ki imajo na enem in istem omrežju priključenih več telefonskih postaj, lahko prosijo centralo, da drži njih telefone tudi preko službenega časa centrale

v stalni zvezi. Take zveze se lahko vršijo med različnimi telefonskimi naročniki na isti krajevni zvezi. Najmanjša najemina mora trajati mesec dni. Najemna pristojbina znaša za eno naročniško postajo 20 Din mesečno. To takso morajo plačati prisilci vnaprej.

Stalna telefonska zveza se lahko dobi tudi v medkrajevem prometu, med naročniki na mrežah telefonskih central, ki imajo samo osemurno dnevno službo in telefonskimi centralami, ki imajo daljšo službo pod pogojem, da to število telefonskih spojev omogočuje. Take stalne zveze lahko vzame naročnik na daljšo dobo kot mesec dni samo tedaj, ako se nikdo drugi ne prikladi. Ako pa se jih prikladi več, potem odloča vrsta prijave.

Predplačilo za stalno zvezo znaša 20 Din mesečno. Ta taksa se plača tolikokrat, kolikorkrat se ima dnevno dati stalno zvezo. Ako na primer naročniki zahtevajo stalno zvezo med 12. in 14. uro, ko delo v eni telefonski centrali počiva, poleg tega pa tudi od 18. ure zvečer naprej do jutraj, se mora plačati torej 40 Din mesečne najemnine. Poleg tega pa mora naročnik za izvršene medkrajevne razgovore še plačati normalne pristojbine. Za stalno zvezo je treba vložiti pismo prošnje pri pristojni telefonski centrali. Prošnjo reši poštna direkcija. Dovoljenja za stalno zvezo so začasna in se jih radi tega vsak čas lahko ukane.

M. Savič:

Naša industrija in obrti.

(Nadahevanje.)

15. Produkcija sveč pri nas.

Pri nas se izdelujejo sveče iz loja, voska, cerezina, parafina in stearina.

Lojeve sveče se izdelujejo bodisi kot domači izdelek za hišno uporabo, pri čemer se navadno uporablja loj, ki se je pridobil pri klanju živine za domačo uporabo, ali pa jih izdelujejo mali milarji v gospodarsko odrezanih krajih Srbije in Črne gore. Ta obrt propada od leta do leta in sicer radi neprijetnega duha lojevih sveč in radi draginje loja napram parafinu.

Voščene sveče pa izdelujejo navadno mojstri svečarji in medicarji, katerih je okrog 100 v celi državi. Te vrste sveče se sedaj izdelujejo največini iz zmesi cerezina, stearina in parafina z voskom in le malokdaj iz čistega voska. Svečarski vosek pretapljaajo in belijo po potrebi, med tem ko voskavarino ekstrahira samo Semanova tovarna v Sloveniji. Parafin se dobiva kot produkt pri predelavi nafte (gališka nafta, ki ima 5 do 6% parafina, medtem ko rumenska nafta nima nikakega parafina). Pri destilaciji v njene produkte in potom čiščenja dobljenih produktov. Od naših trvdk ga izdeluje »Danica«, destilacija in rafinacija nafte v Bos. Brodu, toda ne v zadostni množini, da bi krila domačo potrebo, ki je v zadnjem času zelo velika.

Parafin se dobiva tudi potom predelave parafinskega škrlilceva na Škotskem in ene vrste rujavlega premoga na Saškem, pa tudi mi imamo zelo ugodne parafinske škrlilceve za predelavo in mučno je, da jih ne znamo predelavati in se ne popolnoma strokovno, da bi pričeli s predelavo, medtem ko inozemci, ki se na to razumejo, za enkrat nočejo prih k nam. Naš veliki interes bi bil, da bi pričeli te škrlilceve predelovati.

Stearin se pridobiva iz loja in masli, potom razkrajanja loja v masno kislino in glicerin in z odstranitvijo olinatne kisline iz masne kisline, da ostane stearinska in galmińska kislina. To se dela v tovarnah, za katere je potrebna razmeroma velika aparatura in znaten kapital. Vsled dobivanja glicerina bi bilo velikega interesa za narodno obrambo, da bi se upeljalo pri proizvodnji stearina in glicerina.

Cerezin se dobiva potom rafiniranja iz ozokerita, to je neke vrste zemeljske smole, ki se kopije v Galičiji v bližini petrolejskih vrelcev iz zemlje. To rafiniranje ne zahteva velike aparature, niti znatnih kapitalov. Mogoče je, da se bo tudi pri nas neke v bližini petrolejskih vrelcev našel ozokerit. Do tedaj bi bilo treba favorizirati uvoz ozokerita, da bi se pri nas predelal v cerezin.

Razen čistih in mešanih voščeni sveč, ki se izdelujejo na ročni način, se izdelujejo tudi čiste stearinske, stearinsko-parafinske in čiste parafinske sveče na strojni način.

Tovarne so sledeče: 1. Velikobechkercška tovarna mila in sveč Ljubomira M. Lukiča v Velikem Bečkereku, ki izdeluje letno okrog 10 vagonov sveč za razsvetljavo. Razen njega izdelujejo v Vojvodini sveče g. Frenkel v Senti, Hartmann in Kohen in Roza Sporer v Subotici.

Danica v Bosanskem Brodu izdeluje letno okrog 100 vagonov parafinskih sveč iz parafina, ki ga pridobiva sama.

V Sarajevu izdeluje sveče iz parafina in stearina tovarna za milo in sveče »Vila«. V Mostarju izdeluje g. Knežić poleg mila tudi voščene, parafinske in stearinske sveče.

Na Hrvaškem in Slavoniji izdeluje sveče v Karlovcu M. Lukinič, prva hrvatska parna tovarna voščeni sveč in medicinskih produktov.

V Ljubljani delajo sledeče svečarne: 1. J. Kopač in drug, parna svečarna, izdelava letno okrog 15 vagonov sveč iz parafina in stearina in 1 vagon voščeni sveč; 2. Milarna in svečarna d. d., izdeluje do 280.000 kilogramov sveč po večini iz parafina in stearina ter manjšo količino iz voska; 3. Dolničar & Richter, tovarna voščeni izdelkov, ki izdeluje letno okrog 300.000 kg cerkvenih, nagrobnih in božičnih sveč ter obratuje s 5 stroji; 4. Oroslov Dolenc, svečar v Ljubljani, izdeluje letno okrog 25.000 kg voščeni sveč.

V Dalmaciji izdelujejo sveče: 1. parna svečarna Hektorja Kargota v Splitu in sicer voščeni in namizni sveč; 2. M. Kulić Inčijosti in Fenzi v Šibeniku; 3. Madjar in Bokovo v Makarski; 4. Manura Tijesno pri Šibeniku ter 5. v Dubrovniku samostan franjevcv.

V Beogradu izdeluje voščene sveče v velikem obsegu g. Milovanović in Stojković.

Razen »Danice« kupujejo v Bosanskem Brodu stearin tudi druge tovarne ter parafin iz Avstrije, Poljske, Italije, Amerike, Holandske in Anglije.

Konzum sveč je 4 do 5 krat večji, kakor pa je produkcija v tuzemstvu, akoravno se produkcija polagoma razvija. Tega je kriva mala razlika med carino na stearin, parafin in sveče, katero je treba povečati. Potrebno bi bilo, da bi se potom carinske tarife čimprej omogočila produkcija stearina in parafina v tuzemstvu ter iz njih tudi produkcija sveč.

(Dalje sledi.)

Ojnikje za pisalne stroje THE REX CO., LJUBLJANA.

Trgovina.

Trgovci in obrtniki se opozarjajo na razpis zdraviliških prostorov v Rogški Slatini. V razpisu je obseženih 5 restavracij in hotelov deloma s celotnim, deloma s seziziskim obratom, kavarina, slaščičarna, delikatesna trgovina z zejutrkovalnico in 12 trgovskih lokacij, ki so primerni za urarski, zlatarski, krojaški, šiviljski, frizerski ali mesarski obrt, ali za trgovino z galanterijskim blagom, steklenino, sadjem, parfumerijo itd. Prihika je zelo ugodna in lep zaslužek, ker je zdravilišče od leta do leta bolj obiskano in letos natičeno tujecev. V zakup se oddajo prostori za 3 letno dobo. Ponudbe z navedbo ponujene letne najemnine se imajo vlo-

žiti najpozneje do 1. septembra 1923 pri ravnateljstvu zdravilišča. Opozarja se na tozadevni razglas v Uradnem listu št. 65. Podrobna pojasnila se dobijo pri ravnateljstvu v Rog. Slatini, deloma tudi pri Občeslovenskem obrtnem društvu v Celju, katero dragevolje daje zunanjim interesentom potrebna navodila ali pojasnila tudi pismeno.

Trgovci z zdravilnimi zeliščili Angleška vlada je po svojem zastopniku v Beogradu prosila, da se ji naznanijo vse odredbe in predpisi, ki regulirajo uvoz zelišč (medicinskih in drugih) v našo državo. Razun tega prosi britansko ministrstvo poljoprivrede, da se mu sporoči tudi v bodoče o vseh spremembah in novih predpisih, ki bi se nanašali na trgovino z zelišči.

Angleška misija v Rusiji. Misija angleških trgovcev, na čelu ji nečak angleškega premijera Baldwin, prezident velike trgovske družbe, je odpotovala v Rusijo, da prešludira ondočni gospodarski položaj.

Obrt.

Obrtni shod v Ljubljani. Kakor smo že poročali se vrši 8. septembra ob 10. dopoldne v dvorani »Kazine« obrtni shod. Za shod vlada splošno zanimanje, ker bo to edino zborovanje obrtništvu v tekočem letu. Referate na tem shodu bodo imeli prvaki našega obrtništvu gg. Rebek iz Celja, Zdravec iz Središča, Ravnikar in Oblak iz Ljubljane. Dolžnost vsakega obrtnika je, da se udeleži tega shoda, na katerem se bodo razpravljala zgolj stanovska vprašanja. Shod se je določil za čas velesajma, tako da imajo vsi, ki si kupijo sejmsko legitimacijo, polovično vožnjo po železnica. Opravičilo ne velja nobeno, kdor je obrtnik in mu je na srcu dobrobit obrtništvu, ta mora 8. septembra na shod.

I. Jugoslovanski kongres trgujočih vrtnarjev kraljevine SHS se vrši v dne 1. in 2. septembra t. l. v Ljubljani. Kot vsaka druga panoga, tako stremi tudi poklicno vrtnarstvo za ciljem, da se dvigne na čim višjo strokovno stopnjo ter z združenimi močmi uresniči svoje ideje in varuje svoje stanovske interese. Vprašanje čim tesnejše združilve vseh trgujočih vrtnarjev je za vsakega posamnika življenjske važnosti, vsled česar so prijaviteli udeležbo na kongresu skoraj vsi pripravljalnemu odboru poznati vrtnarji. Pozivljajo se pri tej priliki vsi oni vrtnarji, ki še niso prejeli vabil, da sporočijo nemudoma svoje naslove na »Odbor vrtnarskega kongresa« v Ljubljani, da se jim zamore pravočasno doposlali program kongresa in legitimacijo za znižano vožnjo po železnici.

Polletni tečaj na državni podkovski šoli v Ljubljani se prične dne 1. oktobra t. l. Za vslop je vložiti do 15. septembra na ravnateljstvo drž. podkovske šole v Ljubljani s kolekom za 13 Din kolekovano prošnjo, ter ji priložiti: 1. Rojstni in krstni list, 2. domovinski list, 3. zadnje šolsko spričevalo, 4. učno spričevalo, 5. npravitveno spričevalo, 6. ubožni list. — Vsako prilogo, če še ni kolekovana, je kolekovati s kolekom za 1 Din. Pouk v podkovski šoli je brezplačen. Učenci dobivajo redno državno podporo ter imajo prosto stanovanje, skrbeti pa morajo sami za hrano in učne knjige.

Denarstvo.

Prijava dolgov in terjatev napram pravnim in fizičnim osebam v Italiji. Generalni inšpektoriat finančnega ministrstva v Beogradu objavlja razpis z dne 9. t. m. št. 30.879 sledeče vsebine: Pozivljajo se vse zainteresirane osebe v kraljevini Srbij, Hrvatov in Slovencev, da v najkrajšem roku, a najdalje tekom enega meseca prijavijo finančni delegaciji svojega področja sledeče: 1. Sedanje stanje dolgov in terjatev prebivalcev kraljevine Srbij, Hrvatov in Slovencev brez razlike na državljanstvo, nastalo v avstro-ogrskih kronah pred 10. aprilom 1919, napram pravnim in finančnim osebam, ki imajo svoje bivališče ali sedež v Italiji, n. pr. napram podružnicam naših, čehoslovaških, avstrijskih in drugih bank, napram združenim itd. v novih italijanskih pokrajinah. 2. Posebej naj se izkaže dolgove in terjatve prebivalcev kraljevine Srbij, Hrvatov in Slovencev brez razlike državljanstva, navedene pod točko 1, ki

so obstojale dne 10. aprila 1919, a so se po tem datumu na kateri koli način poravnale. Pri leh plačilih naj se izkaže način plačila in kurz, po katerem se je plačilo računilo. — V prijavi se mora navesti: točne naslove upnikov in dolžnikov, vsoto dolga ali terjatve, kdaj je dolg ali terjatev nastala, pravni naslov dolga ali terjatve, morebitno založeno ali hipoteko in kraj, kjer je imela oseba, ki prijavlja dolg ali terjatev, svoje stalno bivališče dne 10. aprila 1919.

Zlata parileta v Avstriji. V Avstriji je določena zlata parileta za čas od 12. do 18. avgusta 14.400.—

Nove novčanice v Nemčiji. Z ozirom na vedno večje padanje vrednosti nemškega denarja namerava vlada v Nemčiji izdajati novčanice po 100 milijonov mark. dosedanje cirkulacijo novčanic se ceni čez 100 bilijonov.

Ruski papirji na berlinski borzi. Od 1. septembra tekočega leta bo berlinska borza zopet notirala ruske vrednosne papirje.

Davki.

Kolkovna prostost davčnih knjižic. Davčni urad Ljubljana - mesto je zahteval za davčne knjižice takso iz tar. posl. 42. zakona o taksah in pristojbinah z dne 27. junija 1921., češ da so davčne knjižice izpiski iz uradnih knjig. To naziranje ni bilo pravilno, ker so davčne knjižice predmet posebne tarifne poslavke, ki pa dosedaj ni bila razširjena na celo državo, ampak velja še vedno samo za ozemlje bivše kraljevine Srbije. Trgovska in obrtniška zbornica je opozorila finančno delegacijo v Ljubljani na omenjeno prakso in jo prosila, naj naroči podrejenim davčnim uradom, da izdajajo davčne knjižice edino proti povračilu nabavnih stroškov, ne zahtevajo pa zanje kolkov. Na to opozorilo je finančna delegacija z dopisom z dne 16. avgusta 1923. št. a IV. 3090 obvestila zbornico, da je naročila davčnemu uradu Ljubljana, naj takoj preneha s svojo nezakonito prakso in ukinje kolkovanje davčnih knjižic.

Promet.

Zračni promet Praga - London se je otvoril v sredo, dne 15. t. m. Prevoznja fraja 8 do 10 ur, medtem ko je drugače potrebno za isto pol 30 do 32 ur.

Dobava, prodaja.

Dobava slame. Pri intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani se bo vršila dne 30. avgusta t. l. druga oferta licitacija glede dobave 180.000 kg slame. Predmetni oglas je v pisarni trg. in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Nabava bukovih drv. Podpisana direkcija potrebuje za ogrevanje crarnih poš 363 m³ bukovih in 155 m³ mehkih drv, katere se morajo dostaviti takole: v Ljubljano 231 m³ bukovih in 92 m³ mehkih drv, v Maribor 51 m³, v Celje 7 m³ bukovih, v Ptuj 12 m³ mehkih, v Kranj 27 m³ bukovih, v Novo mesto 69 m³ bukovih, v Gornjo Radgono 24 m³ bukovih in Zidani most 5 m³ bukovih. — Interesenti naj vložijo najkasneje do 1. septembra t. l. obvezne ponudbe, v katerih naj bo navedena cena za 1 m³ franko gori navedeni kolodvori. — Če pa se napravi ponudba drv v kilogramih, bomo upoštevali le tako ponudbo, v kateri bo navedeno, koliko kg tehtja m³. Polovica drv gori navedenih količin se mora dostaviti do 1. okt. t. l. druga polovica pa do 1. decembra t. l. Ponudnik, ki predloži lahko tudi delno ponudbo, mora položiti 5% kavecijo v gotovini ali v vrednosnih papirjih pri Pomožnem uradu podpisane direkcije, ki mu izda reverz o vplačani kaveciji. Natančnejši pogoji so na vpogled pri ekonomskem odseku podpisane direkcije.

Razno.

Ne samo 33% znižana vožnja, ampak tudi polovični vizum je dovoljen obiskovalcem VI. praškega vzorčnega velesejma, ki se vrši v dne 2. do 9. septembra t. l. Izredna prilika za ugoden nakup strojev, manufakture, steklenine, porcelana itd. Brezplačna pojasnila daje češkoslovaški konzulat Ljubljana, Breg 3 in Aloma Company d. z. o. z., Ljubljana, Kongresni trg 3.

Novi rudarski zakon. V ministrstvu za šume in rude je izdelala posebna ko-

misija načrt novega rudarskega zakona, ki je sedaj že končan. Načrt novega zakona je izdelan na podlagi rudarskega zakona, ki je veljal na ozemlju Srbije, ravno tako pa tudi na podlagi rudarskih zakonov, ki so veljali v Črni gori, Sloveniji, Hrvaški in Slavoniji. Po sklepu ministra za šume in rude se bo ta načrt hrvaškega zakona poslal vsem gospodarskim organizacijam, da bodo lahko dale svoje pripombe in morebitne predloge.

Dopis z Vrhnike. Dne 15. t. m. se je vršil na Vrhniki protestni shod obrtnikov in trgovcev iz celega sodnega okraja vsled neznošnega obdavčevanja. Shod je bil nepričakovano dobro obiskan. Padale so na režim obdavčenja ostre obsodbe, zlasti na to, da je ravno ljubljanska okolica, zlasti pa Vrhnika neprimerno kruto obdavčena. Soglasno se je izvolil odbor, da donese pismene in ustne pritožbe na najvišje pristojno mesto. Obrtniki in trgovci, posnemajte.

Popust pri vidiranju potnih listov udeležencem Praškega velesejma. Ministrstvo zunanjih zadev je ugodilo prošnji uprave praških velesejmov in določilo, da se udeležencem velesejma iz Kralj. S. H. S. dovoli 75% popust. Vizumi se bodo izdajali za ¼ ceno.

Posetnikom Mariborske razstave priporočamo restavracijo »Kosovo« (Grajski trg) in »Kolo« (Koroška cesta).

Kongres srednjih slojev. — V Bernu (Švica) se je imel vršiti septembra meseca t. l. kongres srednjih slojev, na katerem bi se naj ustanovila »Mednarodna zveza srednjih slojev«. Po zadnjem poročilu pripravljalnega odbora se bo pa vršila leto v dneih 18., 19. in 20. septembra t. l. samo pripravljala konferenca, medtem ko se je kongres sam preložil na leto 1924. Osnujoča se »Mednarodna zveza srednjih slojev« ima namen združiti celokupni intelektualni, obrtni in trgovski srednji stan vseh

držav v zaščito in prosep njegovih idealnih in gospodarskih interesov. Pripravljalni odbor v Bernu vabi, da bi se tudi naša država udeležila predkonference z vsaj 2 do 4 zastopniki. —

Transportne olajšave udeležencem Praškega velesejma v Češkoslovaški in Jugoslaviji. Prometno ministrstvo Kralj. S. H. S. in ravnateljstvo Južne železnice v Ljubljani je dovolilo udeležencem Praškega velesejma, ki se izkažejo z legitimacijo (liste izdajajo zastopniški uradi Češkoslovaške republike) 50% popust na železnice brez prekinjenja vožnje tja in nazaj. Popust je veljaven za vse osebne in brzovlake št. 4—5. — Ministrstvo železnic C. S. R. je tudi odobrilo 33% popust na vseh državnih progah brez razlike vlakov tja in nazaj.

Naša cona v Solunu. Dosežen je popoln sporazum med našo in grško vlado v vprašanju solunske cone kakor tudi glede prevoza in prometa s Solunom in Grško. Sedaj se vodijo pregovori za zaključitev poštne konvencije. Pregovori bodo te dni končani in takoj na to se bo šlo na delo za razmejitev cone v Solunu ter na izkoriščanje te cone po naših oblastih.

Lira in frank sta mnogo višja kakor češka krona in vendar večina jugoslovanskih trgovcev raje naroča blago v Italiji in Švici. Zakaj? Zato, ker jih dosti ni poskusilo ni kupiti naravnost v Češkoslovaški ali pa se samo iz komodnosti poslužuje gorenjih tržišč. To ravnanje ni v interesu trgovcev, še manj pa v interesu konsumentov. Jugoslovanski trgovci naj kupujejo češko blago, ki po solidni ceni in po kakovosti nadkriljuje robo nam ne posebno naklonjenih držav.

Ruska zunanja trgovina. Celokupna vrednost izvoza tekom meseca maja je dosegla 32.800.000 zlatih rubljev. Največji del, v iznosu 45,6 odstotkov se je izvozilo v Nemčijo. Za Nemčijo pride Anglija s 13%, potem Latvija z 11% in

Amerika z 11%. Pri izvozu so sodelovali: država s 75%, kooperative s 14%, družbe z 8%, privalniki z 2%. — Vrednost uvoza iznaša 15.250.000 zlatih rubljev. Tukaj zavzema Nemčija prvo mesto. Pri uvozu so zainteresirani: država z 90%, kooperative s 7%, družbe s 5%, privalniki s 5%.

Padanje cen kruha v Berlinu. V Berlinu so padle cene kruha in pecivu. Mesto 240.000 mark, slane danes kruh 200 lisoč mark.

Tudi boljšeвики se ne branijo častnih naslovov. Da bi ne zaostali za nekdanjimi »častnimi purgarji«, so uvedli pred časom v sovjetski Rusiji svoje »časne delavce«, časne krojače, časne kovače itd. Tak naslov so podeljevale razne tovarne in delavske zadruge imenitnejšim osebam, med temi tudi Ljenu in Trockemu. Ti »delavci«, ki niso delali, so dobivali seveda tudi popolnoma tarifarno plačo, ki je odgovarjala častnemu činu. Kaže pa, da delavstvo takih zastopnikov ne mara, ker je dvignilo pred kratkim oster protest in zahteva, da se ustanova njihovih častnih sodrugov nemudoma odpravi, češ da občutno škoduje ugledu sovjeto.

Tržna poročila.

Tržne cene v Mariboru. Od tržnega nadzorstva novo izdani tržni cenik vsebuje nasproti zadnjemu ceniku zopet več podražanja nego padanja cen. O podražanju mesa smo že poročali. Mesni izdelki izkazujejo še stare cene. Podražile so se konjske kože od 175 na 150—225. Podražila so se jajca od 1,25 do 1,50 na 1,50 do 1,75. V špecerijskem blagu se je podražila l. kava od 60 na 70 Din. Ječmen je poskočil od 3,25 na 3,50, ajda od 4 na 4,50, nasprotno je cena ovsa padla od 5,75 na 3,50, prosu od 4,50 na 4, fižol od 6 na 5. V mlevskih izdelkih (moka) se je cena znižala na 25 Din. Krma je zgubila najnižjo ceno 87,50 in je obstala in je obstala

pri najvišji ceni na 112 Din. Pri sladkorju je cena padla od 27 na 25 Din. Drugih posebnih sprememb v cenah ni opaziti.

Svinjski semenj v Mariboru. Na svinjskem semnju dne 17. avgusta se je prijelalo 111 svinj. Cene v kronski veljavi: mladi prešči, 5—6 tednov stari 900 do 1000; 7—9 tednov 1200—1100; 3—4 mesece 3000—3400; 5—7 mesecev 4800 do 5300; 8—10 mesecev stari 5800 do 6000; 1 leto 7500—9400. — 1 kg žive teže 90—100. 1 kg mrtve teže 110—120. V primeri z zadnjim sejmom so se cene za mlade prešče nekoliko znižale, za starejše pa zvišale.

Tedenski pregled zagrebškega žitnega trga. Na tržišču so pretekli ledeni notirali v dinarjih: Pšenica je notirala: početkom tedna 360—362,50, koncem tedna 325—337,50 in sicer baške in sremske provenijence, medtem sta bosanska in srbijanska, ki sta to leto zelo dobri, okoli 25 para pod najnižjim notiranjem za sremsko blago. Blago iz Bačke se je zadnje dni lahko prodalo po 340 Din, pariteta Zagreb. Rž je notirala 275 ab postaja v Bački. V ostalem je brez kupčije. Oves je tekom tedna nazadoval, cene so se gibale od 315—265, z ozirom na razlike v kvaliteti in čas nalaganja. Ječmen se je še malo trgoval. Notiral je nom., pomladni 287,50, zimski 250—262,50. Koruza je ostala zanemarjena in je bilo edino h koncu tedna nekoliko povpraševanja. Trgovana je bila po 262,50 ab postaje in 355 ab Zagreb. Stanje koruze je povoljno, zlasti ji je koristil zadnji dež. Moka je prikazovala slabo tendenco. Znamke prve vrste so notirale 5,90—6 dinarjev ab mlin, slabše 25—50 para ceneje. Povpraševanje za orobe je bilo povprečno in so notirali proti kvaliteti 125—160 z vrečami od jute vred, postavno ab mlin. Fižol prihaja redko na tržišče in notira beli 3,75—4, pisani 4—4,25 ab natovorna postaja.

Ivan Jelačin

Ljubljana

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe
Zaloga sveže pražene kave
mlehtih dišav in rudninske vode

Točna in solidna posrežba!
Zahtevajte cenik!

Tapetništvo in mizarstvo
Jagodič & Sajko
zaloga pohištva

Maribor, Rotovski trg 3
se priporoča p. n. občinstvu.

Kalendarje
Cenike izvršuje
Okrožnice

Tiskarna „Merkur“
11 v Ljubljani 11

Vafelne in Karlovarske oblato,
najfinišče čajno pecivo,
čisti štajerski malinov sok
priporoča

Ivan Pelikan

I. MARIBORSKA SLAŠČIČARNA
Maribor,
Gospodarska ulica 25.

Na veliko in malo!

Priporočamo: galanterijo, nogavice, potrebščine za čevljarje, sedlarje, rinčice, podloge (belgier), nadalje potrebščine za krojače in šivilje, gumbes, sukanec, vezene, svilo, tehnične decimalne in balane najceneje pri

JOSIP PETELINC

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

Z najmodernejšimi stroji
opremljena parna pekar-
na za belo, črno in
luksuzno pecivo ter
dvopek

Franc Schober

Maribor

Kralja Petra trg 2

priporoča sl. občinstvu:
dvopek Slovenija, Adria
dvopek ter 1a mandlove
pločice, mlečni keks, ma-
kove štručke, mlečne
kolače in našo posebno
specijalitetu:

„Mariborski količki za pivo“.

Ne zamudite in naročite
Kollmann-ovo pat. peč z enkratnim
polnjenjem z žagovino, katera je naj-
boljša vseh dosedanjih izumov.

Naroča se pri izdelovalatelju za Slovenijo:

IVAN KOLLMANN, SLOVENIGRADEC

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

prodaja

premog

iz slovenskih premogovnikov

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo, kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo

inozemski premog in koks

vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno

la čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo vporabo, kovaški premog, črni premog in brokete.

NASLOV:

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

Miklošičeva cesta št. 15, II. nadstr.

Industriji oglašajte v „Trgovskem listu“!

Ljubljanska kreditna banka

Delniška glavnica:
Din 25.000.000

Skupne rezerve:
nad Din 20.000.000

Centrala: Ljubljana, Dunajska cesta

Podružnice:

Brežice, Celje, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst

Brzjavni naslov:
Banka Ljubljana

Telefon št. 261, 413,
502, 503 in 504

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.